

SISÄMINISTERIÖ
kirjaamo.sm@govsec.fi
maahanmuutto-osasto.sm@govsec.fi

Viite: VN/31772/2021

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Turun yliopisto kannattaa opiskelijoiden ja tutkijoiden maahantuloprosessien sujuvoittamista ja nopeuttamista. Tällä hetkellä opiskelijoiden ja tutkijoiden maahantulon edellytykset eivät tue hallituksen tavoitteita mm. kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvattamiseen. Uudistus helpottaisi maahantuloa ja lisäisi siten osaltaan Suomen korkeakoulujen houkuttelevuutta kansainvälisten hakijoiden ja rekrytoitavien tutkijoiden näkökulmasta.

Tutkijat joutuvat tällä hetkellä odottamaan lupapäätöksen jälkeen lupakortin saamista useita viikkoja. Muutosehdotus on tarpeellinen ja edesauttaa merkittävästi tutkijan siirtymistä työntekopaikalleen Suomeen ilman viiveitä. Tällä on suotuisa vaikutus tutkimushankkeiden edistymiselle ja tutkimusrahoituksen tehokkaalle käytölle.

Pitkäaikaisen viisumin hyödyt eivät todennäköisesti realisoidu tutkinto-opiskelijoiden osalta kuin yksittäisissä tapauksissa. Oleskelulupakortin postitusajan ollessa 1-2 viikkoa, ei tämä enää koko prosessin kesto huomioiden ole merkittävä ajansäästö. Opiskelijat hakevat pääosin lupaansa jo hyvissä ajoin. Mikäli luvan käsittely hoituu sujuvasti, he saavat oleskelulupansa ja lupakorttinsa jopa muutama kuukausi ennen opintojensa alkua. Tällöin pitkäaikaisen viisumin hakemisesta ja sen tuomasta lisäkustannuksesta ei olisi hyötyä. Toivottavaa olisikin, ettei opiskelijoita siihen kannusteta, jollei heidän Suomeen saapumisessaan ole erityistä kiirettä myöhään saadun opiskelupaikkapäätöksen tai muiden vastaavien seikkojen vuoksi. Opiskelijat, joiden oleskelulupapäätös viivästyy, eivät yleensä voi tähän ennalta varautua ja hakea pitkäaikaisista viisumia samanaikaisesti, sillä syynä ei ole myöhässä aloitettu prosessi vaan prosessin viivästyminen lisäselvitysten tms. vuoksi. Yksittäisissä tapauksissa, joissa opiskelija pystyy luotettavasti arvioimaan prosessin keston ja hän on syystä tai toisesta hakenut lupaa myöhässä voi pitkäaikaisen viisumin hakeminen olla hyödyllistä. Näin esimerkiksi silloin, jos opiskelija hakee lupaa vasta heinäkuussa ja voi luottaa saavansa luvan elokuun loppuun mennessä. Tällöin hän hyötyy siitä, että voi suunnitella matkustavansa Suomeen heti luvan saatuaan ja ehtii paikalle kun opinnot alkavat syyskuun alussa.

On tärkeää, että pitkäaikainen viisumi mahdollistetaan myös perheenjäsenille. On kuitenkin pyrittävä siihen, ettei luvan käsittelymaksu nouse pitkäaikaisen viisumimenettelyn vuoksi. Etenkin opiskelijoiden osalta tämä asettaisi eri maista tulevat eriarvoiseen asemaan, etenkin kuin heihin tällä hetkellä kohdistuu muitakin isoja taloudellisia vaatimuksia maahantulon mahdollistamiseksi. Pitkäaikaisen viisumin hakemisen (ja myöntämisen) tulisi olla automaattisesti osa lupaprosessia. Lisäksi pitkäaikaisen viisumin myöntäminen mahdollistaa Suomeen paluun ennen uuden oleskelulupakortin saamista tapauksissa, joissa kortti on kadonnut tai käyttökelvoton.

On tärkeää pohtia ja poistaa myös muita syitä, miksi tällä hetkellä mm. opiskelijoiden ja tutkijoiden saapuminen Suomeen viivästyy. Luotettavan sähköisen tunnistautumisen käyttöönotto nopeuttaisi käsittelyaikoja huomattavasti.

Hallituksen esityksessä mainitut edustustojen riittävä resurssointi ja mahdollisuus ulkoistettujen palveluntuottajien käyttöön sen sijaan ovat konkreettisia keinoja, joilla maahanmuuttoa sujuvoitetaan. Esimerkiksi opiskelijan oleskeluluvan osalta käsittelyaika ei yleensä ole ongelma. Haasteena sen sijaan on se, että kaikista yliopistoille relevanteista rekrytointimaista ei voi hakea oleskelulupia ja lähin edustusto voi olla pitkän matkan päässä. Lisäksi etenkin ruuhka- ja loma-aikoina palveluaikojen heikko saatavuus on haasteena, etenkin jos edustusto ei ole lähellä ja siten hakija ei voi mennä jonottamaan tai käyttää nopealla aikataululla vapautuvia aikoja. On tärkeää, että käyntiaikoja voidaan tarjota riittävästi ja myös ulkoistettuja palveluita käytetään nykyistä laajemmin.

Piia Björn
Vararehtori
Turun yliopisto

**TURUN
YLIOPISTO**
UNIVERSITY
OF TURKU

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti Turun yliopiston UTUsign-järjestelmällä
This document has been electronically signed with the UTUsign system of the University of Turku

Päiväys / Date: 31.03.2022 12:27:27

Piia Björn

vararehtori

Turun yliopisto

*Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)*